

Instemmingsrecht: bij welke onderwerpen?

Quiz!

Wanneer is een onderwerp instemmingsplichtig? Als de bestuurder instemming vraagt, is het gemakkelijk. Maar wat doet de or als er een personele regeling wordt gewijzigd en de bestuurder vraagt geen instemming?

Deze quiz gaat over personele aangelegenheden. De vraag is steeds of het onderwerp voor instemming moet worden voorgelegd of niet. Je kunt deze quiz samen doen met je mede-or-leden. Iedereen vult voor zichzelf de antwoorden in. Bespreek daarna met elkaar waarom je een bepaald antwoord hebt gekozen. Probeer als or samen tot een eensluidend antwoord te komen. Schrijf alle antwoorden waarover je het samen eens bent geworden op. Kijk daarna wat het goede antwoord is. (De goede antwoorden staan onderaan deze pagina) Zo leer je van elkaar. Waar moet je op letten bij de vraag of een onderwerp instemmingsplichtig is? Of je maakt er een pub quiz van: een gezellig avondje uit met je or.

Spelregels

Niet voor iedere personele regeling geldt instemmingsrecht. Er is alleen instemmingsrecht als het aan het onderwerp instemmingsrecht is gekoppeld in de wet. Bij alle andere personele regelingen heeft de or geen instemmingsrecht. Tenzij, uiteraard, de cao de or instemmingsrecht geeft. Of de bestuurder de or instemmingsrecht gunt. Of de bestuurder en de or instem-

mingsrecht over bepaalde onderwerpen hebben afgesproken.

Een regeling hoeft niet schriftelijk te zijn, wil die instemmingsplichtig zijn. Het kan ook een feitelijk bestaande regeling zijn die niet op papier staat. De regeling moet wel gelden voor een groep werknemers of voor iedereen.

Over de hoogte van beloningen gaat de or niet. Primaire arbeidsvoorwaarden vallen niet onder het instemmingsrecht. En een wijziging van het systeem van bijvoorbeeld beloningen? Dat valt dan weer wel onder het instemmingsrecht.

Als de or instemming verleent, bindt dat de individuele werknemer niet. Die hoeft het niet eens te zijn met wijziging van een arbeidsvoorwaarde.

Hoe zit het bij een personele regeling die al in de cao is vastgelegd? Daarover heeft de or geen instemmingsrecht. De vakbonden hebben het dan al uit-onderhandeld. Hoe zit het met details die niet in de cao staan? Die kunnen nog worden uitgewerkt. Over die details heeft de or dus wel instemmingsrecht.

Als een bestuurder extern advies inwint over een instemmingsplichtig onderwerp, moet hij de or informeren. Hij moet dat vooraf aan de or mededelen, zo spoedig mogelijk. Zo kan er overleg plaatsvinden tussen bestuurder en or.

Negen categorieën

De or heeft over veel zaken instemmingsrecht. Alle instemmingonderwerpen uit de WOR kunnen in negen categorieën worden ingedeeld. Die categorieën zijn hieronder weergegeven. Van indiensttreding tot ontslag. Veel plezier!

Vraag 1. Indiensttreding

Categorie: aanstellingsbeleid

De directie vindt dat er te weinig vrouwen in het managementteam zitten. De directie heeft een mondeling plan voor 2020. Een jaar lang wordt bij gelijke geschiktheid, de voorkeur gegeven aan vrouwen. Het plan staat niet op papier. De directie wil het niet op papier zetten, omdat zij het in de praktijk soepel wil kunnen hanteren. Instemmingsrecht?

- a. ja
- b. nee

Vraag 2. Beloning**Categorie: beloningssysteem, functiewaarderingssysteem, winstdeling, spaarregeling**

Voortaan krijgen de werknemers alleen bij een beoordeling "voldoende" een periodiek. Instemmingsrecht?

- a. ja
- b. nee

Vraag 3. Samenwerking**Categorie: werkoverleg, klachtenregeling**

Het werkoverleg van de afdeling financiën en administratie vindt voortaan plaats op vrijdagmiddag in plaats van maandagochtend. Instemmingsrecht?

- a. ja
- b. nee

Vraag 4. Duurzame inzetbaarheid**Categorie: opleiding, bevorderingsbeleid, beoordeling**

Het budget voor opleiding wordt voor het managementteam verlaagd met € 250,- per werknemer per jaar. Voor de overige werknemers wordt het verlaagd met € 150,- per werknemer per jaar. Instemmingsrecht?

- a. ja
- b. nee

Vraag 5. Gezondheid**Categorie: arbeidsomstandigheden (Arbo), RI&E veiligheid, gezondheid, welzijn (VGW), preventiemedewerker, arbeidstijden, werktijden, vakantieregeling, bedrijfsmaatschappelijk werk**

Een afdeling verhuist naar een nieuw gehuurde verdieping in hetzelfde gebouw. Instemmingsrecht RI&E vóór verhuizing?

- a. ja
- b. nee

Vraag 6. Ziekte**Categorie: ziekteverzuim, re-integratiebeleid**

De regeling voor het ziekteverzuim wordt aangepast voor een van de afde-

lingen softwareontwikkeling. Voortaan moet men zich persoonlijk telefonisch ziekmelden bij zijn direct leidinggevende. Een collega van die afdeling meldt zich namelijk veelvuldig ziek. Hij is erop betrappt dat hij vaak niet ziek blijkt te zijn. Vaak is hij na het weekend een dagje ziek. Ziekmelding per e-mail of door een zaakwaarnemer mag voortaan niet meer. Tenzij het vanwege ziekte niet anders kan. Instemmingsrecht?

- a. ja
- b. nee

Vraag 7. Privacy**Categorie: persoonsgegevens, aanwezigheidscontrole, gedragscontrole, prestatiecontrole, klokkenluidersregeling**

De cao bevat een regeling met betrekking tot persoonsgegevens van werknemers. Die regeling is in de nieuwe cao aangepast naar aanleiding van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De ondernemer wil nu zijn regeling met betrekking tot persoonsgegevens van werknemers aanpassen conform de nieuwe cao-regeling. Hij maakt van de gelegenheid gebruik om de regeling, anders dan in de cao, ook van toepassing te verklaren op klanten. Instemmingsrecht?

- a. ja
- b. nee

Vraag 8. Ontslag**Categorie: ontslagbeleid**

Per 1 januari 2020 treedt de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) in werking. Vanaf dat moment kan een werkgever meer arbeidscontracten voor bepaalde tijd sluiten die automatisch eindigen. Het plan van de werkgever is als volgt. Voortaan krijgen alle nieuwe werknemers een contract voor bepaalde tijd. De werkgever gaat de wettelijk mogelijkheden optimaal benutten. Pas na drie contracten krijgen zij eventueel een vast contract. Instemmingsrecht?

- a. ja
- b. nee

Vraag 9. Pensioen**Categorie: pensioenovereenkomst**

De uitvoeringsovereenkomst loopt af op 31 december. De ondernemer gaat overstappen van een eindloonregeling naar een beschikbare premieregeling. Aan de or is tijdig instemming gevraagd. Or en ondernemer zijn er kort voor 31 december nog niet uit. Daarom regelt de ondernemer een voorlopige dekking. Zodat er wat minder tijdsdruk zit op de onderhandelingen tussen ondernemer en or. Instemmingsrecht voor de voorlopige dekking?

- a. ja
- b. nee

Score

Heeft je or 7 of meer vragen goed? Dan ben je een gelijkwaardige gesprekspartner voor je bestuurder. Misschien ben je zelfs wel beter op de hoogte van het instemmingsrecht dan je werkgever. Heb je samen als or 5 of 6 vragen goed, dan heb je goede grip op de materie. Als de or 4 of minder vragen juist heeft beantwoord, blijkt jullie serieuze belangstelling voor het onderwerp, maar is verbetering gewenst. Bijvoorbeeld door je trainer scholing te vragen over bij welke onderwerpen je instemmingsrecht hebt. **!**

NORBERT LAANE

ADVISEUR MEDEZEGGENSCHAP - ADVOCaat
BIJ KIENHUISHOVING

E-MAIL: NORBERT.LAANE@KIENHUISHOVING.NL

Landelijke or-dag

Dit is de verkorte versie van de quiz tijdens de **Landelijke or-dag** op 7 november. Inschrijving en informatie: <https://www.landelijkeordag.nl/>

1.a, 2.a, 3.a, 4.a, 5.a, 6.a, 7.b, 8.a, 9.a
Goede antwoorden.